

ผู้เขียน Gustave Le Bon (กุสตาฟ เลอ บง)
ผู้แปล Mr.Lawrence10

▶ หนึ่งในหนังสือที่มีอิทธิพลมากที่สุด ◀
ในวงการจิตวิทยาสังคม

จิตวิทยาฝูงชน

PSYCHOLOGY OF CROWDS

รู้ทันและเจาะลึกเบื้องหลังการชุมนุมทางการเมืองของภาคประชาชน

คำนิยมโดยอาจารย์พงศ์ปกรณ์ พิชิตฉัตรนา (นักจิตวิทยาให้คำปรึกษา)

Psychology Of Crowds

(จิตวิทยาฝูงชน)

ชื่อผู้แต่ง : Gustave Le Bon (กุสตาฟ เลอ บง)

ชื่อผู้แปล : Mr.Lawrence10

พิมพ์ครั้งที่ 1

ราคา 225 บาท

ISBN : 978-616-93342-1-7

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามคัดลอกถ่ายเอกสารหรือพิมพ์ หรือวิธีหนึ่งวิธีใด
ของหนังสือเล่มนี้ก่อนได้รับอนุญาตจากทางสำนักพิมพ์ซี.เจมิกส์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

เลอ บง, กุสตาฟ, ค.ศ.1841-1931.

Psychology of crowds จิตวิทยาฝูงชน.

-- กรุงเทพฯ : ซี.เจมิกส์, 2560. 288 หน้า.

1. กลุ่มคน. 2. ฝูงชน. I. มิสเตอร์ ลอว์เรนซ์, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

301.158

ISBN 978-616-92261-6-1

จัดทำโดย :

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ซี.เจมิกส์

8 ซ.ประวิทย์และเพื่อน 5 ถนนอุดมสุข 51 แขวงบางจาก

เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260

โทรศัพท์ 087-797-6861

พิมพ์ที่ : บริษัท ชิกมา กราฟฟิกส์ จำกัด

107 ซอยเอกชัย 94 ถนนเอกชัย เขตบางบอน

แขวงบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150

โทรศัพท์ 0-2453-1746-7 โทรสาร 0-2893-9385

E-mail : layout2book@gmail.com

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย : บริษัท ซี.เอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวง บางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2826-8222 , 0-2826-8000 โทรสาร 0-2826-8356-9

www.se-ed.com

สารบัญ

อารัมภบท	5
เกริ่นนำ : ยุคของฝูงชน	11
ส่วนที่ 1 : ความคิดของฝูงชน.....	23
ตอนที่ 1 : พฤติกรรมโดยทั่วไปของฝูงชน-จิตวิทยาว่าด้วยความ พึงพอใจของฝูงชน	24
ตอนที่ 2 : อารมณ์ความรู้สึกรูปแบบต่างๆ และว่าด้วยหลักศีลธรรม อันดีงามของฝูงชน	40
ตอนที่ 3 : ว่าด้วยแนวคิดต่างๆ, อิทธิพลการใช้หลักเหตุผล และมายาคติของฝูงชน.....	76
ตอนที่ 4 : หลักคำสอนทางศาสนาที่มีส่วนในการสร้างความ เชื่อมั่นศรัทธาให้กับฝูงชน	92
ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นต่างๆกับความเชื่อต่างๆของฝูงชน.....	103
ตอนที่ 1 : ปัจจัยต่างๆ ที่มองไม่เห็นเกี่ยวกับความเห็นต่างๆ กับความเชื่อต่างๆ ของฝูงชน.....	104
ตอนที่ 2 : ปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นฉับพลันในความคิดเห็นต่างๆ ของฝูงชน	139
ตอนที่ 3 : ว่าด้วยแกนนำฝูงชนกับเป้าประสงค์ของการโน้มน้าว ชักจูงของแกนนำ.....	163
ตอนที่ 4 : ข้อบกพร่องในความเชื่อต่างๆ ที่มีความแปรปรวน ไปมากับทัศนคติต่างๆ ของฝูงชน	197

ส่วนที่ 3 : ฟุ้งชนแต่ละประเภทและการอธิบายเกี่ยวกับความแตกต่าง

ของฟุ้งชนแต่ละกลุ่ม	215
ตอนที่ 1 : ฟุ้งชนแต่ละประเภท	216
ตอนที่ 2 : ฟุ้งชนช่วงที่เริ่มเปลี่ยนตัวเองเป็นอาชญากร.....	223
ตอนที่ 3 : ว่าด้วยคณะลูกขุนที่กระทำผิดกฎหมายเสียเอง	231
ตอนที่ 4 : การเลือกตั้งของฟุ้งชน.....	243
ตอนที่ 5 : สมาชิกวุฒิสภา.....	258

ตัวอย่าง

อารัมภบท

ผลงานชิ้นนี้ผมได้ทุ่มเทกับการบันทึกเรื่องราวพฤติกรรมต่างๆ
ของฝูงชน

พฤติกรรมต่างๆ โดยทั่วไปมีการถ่ายทอดทางพันธุกรรมทาง
เชื้อชาติในแต่ละคน ซึ่งก็รวมไปถึงความคิดสติปัญญาทางเชื้อชาติ
อย่างไรก็ตามเมื่อแต่ละคนได้ก่อตัวเป็นฝูงชนเพื่อการเคลื่อนไหวด้วย
เป้าหมายบางอย่างแล้วละก็ ก็ตั้งข้อสังเกตได้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับฝูงชน
จะต้องมีพฤติกรรมรูปแบบใหม่ในทางจิตวิทยาเพิ่มเข้ามาอย่างแน่นอน
ซึ่งก็มีการเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านเชื้อชาติกับ
พฤติกรรมที่แตกต่างของฝูงชนในแต่ละช่วงเวลาที่จะต้องมาวิเคราะห์

การจัดตั้งฝูงชนปกติแล้วถือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของผู้คน
แต่ประเด็นนี้ก็ไม่เคยถูกหยิบยกมาพูดคุยกันจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งจิตใต้สำนึก
ในการเคลื่อนไหวของฝูงชนก็ได้เข้ามาแทนที่จิตสำนึกของแต่ละบุคคล
ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ทุกๆ คนได้รับมาจนถึงปัจจุบัน

ผมพยายามวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับฝูงชนที่ยากต่อการ
ทำความเข้าใจด้วยหลักการทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยจะต้องพยายาม
วิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการ และไม่ใช้อิทธิพลในการแสดงความคิด
เห็น หลักทฤษฎี หรือหลักปรัชญาเข้ามาครอบงำ ตรงนี้ผมเชื่อว่าสิ่งที่ผม
จะต้องทำการค้นหาก็คือ สังคมบางอย่างที่ถูกมองข้ามไป โดยเฉพาะ
เมื่อมีการเจรจาต่อรองกันแล้ว ก็มักจะมีปัญหาตามมาก็คือ ฝูงชนมีแนว
โน้มถูกปลูกฝังอารมณ์อย่างรุนแรง คนที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ที่
เห็นปรากฏการณ์แบบนี้ก็ไม่สามารถที่จะอธิบายเรื่องราวของตัวเอง

ซึ่งอาจมีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาที่อาจทำให้เขารู้สึกเจ็บปวดอยู่ลึกๆ ในใจ ในส่วนของหนังสือที่ได้มีการตีพิมพ์ของนักคิดที่มีชื่อเสียงอย่าง M.Goblet d'Alviela นั้น ก็ได้ตั้งข้อสังเกตว่า สิ่งที่เกิดขึ้นไม่อยู่ในหลักสูตรในโรงเรียนในยุคปัจจุบัน ผมเองก็พบว่า มีประเด็นที่ขัดแย้งกันในข้อสรุปของนักคิดแต่ละคน ผมหวังว่าผลงานชิ้นใหม่นี้ จะต่อยอดข้อสังเกตในทำนองเดียวกัน โดยทางสถานศึกษามักจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอดีตที่ผิดๆ และใช้ความเห็นต่างๆ ที่ล้วนแล้วมีอคติทั้งสิ้น

ผมเองก็ควรที่จะอธิบายให้คุณผู้อ่านฟังว่า ทำไมนักคิดแต่ละคนจึงต้องมาพบผมเพื่อทำการร่างข้อสรุปต่างๆ ที่มาจากข้อสังเกตของผม ซึ่งอาจจะนำไปสู่การมองภาพฝูงชนอย่างผิดๆ ก็ได้ ทำไมเธอครับ ผมยกตัวอย่างเช่น หลังจากที่ผมได้ทำการบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับจิตวิทยาปมด้อยของฝูงชนแล้ว หลายฝ่ายก็มีการหยิบยกประเด็นต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน ผมยังคงยืนยันกรานว่า การทำแบบนี้เป็นเรื่องอันตรายมากที่พวกเขาได้เข้ามาทำก่ายແກກຂອງองค์กรของฝูงชนแม้แต่เรื่องของปมด้อยก็ตาม

เหตุผลก็คือ สำหรับผมแล้ว การตั้งข้อสังเกตข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะต้องใช้ความรอบคอบในการตรวจสอบ โดยองค์กรสังคมจะค่อยๆ เริ่มมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ จึงไม่เป็นเรื่องฉลาดเอาเสียเลยที่พวกเราใช้อำนาจอิทธิพลกับพวกเขาให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ โดยธรรมชาติแล้วสังคมจะให้การช่วยเหลือกันและกันโดยมองถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ แต่เรื่องนี้ก็ไม่เคยหมดยุคหมดสมัยของพวกเราเลย ซึ่งเรื่องนี้ก็สามารถอธิบายได้ว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่นั้นมาจากผู้คนส่วนใหญ่ที่ไม่มีอะไรจะเสียมากกว่าที่จะไปสุมหลังกับการปฏิรูปที่สวยหรู อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปที่

ตีส่วนใหญ่ก็มักจะทำได้แค่หลักการทางทฤษฎีต่างๆ พวกเขาจึงต้องใช้ประโยชน์ในเรื่องของความเป็นไปได้ที่จะทำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจแบบนี้ก็ทำได้ในเวลานั้น คนส่วนใหญ่มีการตั้งกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มาจากอุดมคติ, อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่อยู่ในชีวิตประจำวันของพวกเรา สถาบันต่างๆ กับกฎหมายต่างๆ ก็สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่พวกเราได้ทำการเดินขบวน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแสดงออกถึงข้อเรียกร้องต่างๆ นานา ผลลัพธ์ที่ออกมาจึงก่อให้เกิดสถาบันต่างๆ และมีการร่างกฎหมายฉบับต่างๆ ที่ไม่สามารถทำการเปลี่ยนแปลงบทบาทของมนุษย์ได้

จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมจึงไม่สามารถที่จะทำการวิเคราะห์ได้ว่า ทำไมหลายคนถึงได้เข้าร่วมก่อตัวเป็นฝูงชนด้วย ในมุมมองทางด้านปรัชญานั้นมองว่า ปรากฏการณ์ต่างๆ เหล่านี้อาจเป็นเรื่องให้ความสำคัญกับคุณค่าของมนุษย์ ในทางปฏิบัติจริงนั้น พวกเขาก็เพียงแค่ให้คุณค่าทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันเท่านั้น

จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาผลลัพธ์ที่ตามมาจากปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยจะต้องทำการวิเคราะห์มุมมองที่แตกต่าง 2 มุมมองด้วยกัน ก็ดูเหมือนว่า การสอนวิธีการใช้หลักเหตุผลบ่อยครั้งก็มักจะขัดแย้งกับการใช้เหตุผลในทางปฏิบัติจริงๆ ผู้คนส่วนใหญ่จึงรับรู้ข้อมูลไม่เพียงพอแม้แต่เรื่องของโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งวิธีการคิดด้วยเหตุผลนี้ ไม่สามารถนำมาปรับใช้กับฝูงชนได้ สำหรับมุมมองทางด้านสังคมศาสตร์หรือวงกลมก็เป็นเรื่องที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในทางหลักเรขาคณิต มีความตายตัวในการระบุสูตรต่างๆ สำหรับมุมมองเกี่ยวกับการใช้อารมณ์ความรู้สึกนั้น พวกเขาก็จะให้พวก

เรามองภาพเรขาคณิตโดยอาจจะทำให้พวกเราเชื่อว่า มันเป็นรูปทรงแหลม ในทัศนคติที่มีต่อลูกบาศก์ก็อาจจะมีการปรับเปลี่ยนเป็นภาพปริซึมหรือ ทรงสี่เหลี่ยม วงกลมที่อยู่ในรูปไข่ หรือเป็นรูปเส้นตรง นอกจากนั้นแล้ว การวิเคราะห์รูปทรงที่ไม่จริงแท้มักจะถูกให้ความสำคัญมากกว่ารูปทรงที่จริงแท้ สำหรับพวกเขาหรือแต่ละคนนั้น พวกเราก็จะรับรู้และถูกผลิตความคิดซ้ำจากภาพถ่ายหรือสิ่งที่อยู่ในรูปภาพต่างๆ ในกรณีต่างๆ นั้น เป็นที่ชัดเจนว่า ผู้คนได้ให้ความสำคัญกับความไม่จริงมากกว่าความจริง สิ่งของต่างๆ ในยุคปัจจุบันที่เป็นรูปทรงเรขาคณิตนั้น ก็จะมีบิดเบี้ยวผิดธรรมชาติ และไม่สามารถทำความเข้าใจได้ว่ามันคือรูปทรงอะไร หากพวกเราจินตนาการนึกถึงโลกที่เราได้จากผู้คนหรือภาพถ่ายต่างๆ แต่ไม่สามารถที่จะแตะต้องมันได้เลยนั้น ก็เป็นเรื่องยากที่แต่ละคนจะทำความเข้าใจถึงรูปทรงที่พวกเขาบอกว่าได้ถูกต้องแม่นยำ ยิ่งไปกว่านั้น ความรู้ที่พวกเราได้รับเกี่ยวกับรูปทรงนั้น ก็มีผู้คนไม่กี่คนเท่านั้นที่เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ จนถึงยุคปัจจุบันน้อยคนมากที่จะให้ความสนใจเรื่องนี้อย่างจริงจัง

นักปรัชญาที่ได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมก็ควรที่จะรับฟังความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีคุณค่าระหว่างกันและกันที่บิดาลงใจ ก่อให้เกิดหลักปฏิบัติทางคุณค่าจริงๆ และประเด็นต่อมาก็คือ จะต้องให้ความสำคัญกับวิวัฒนาการทางด้านอารยธรรม รวมไปถึงความทะนงตนของแต่ละคน การให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงนี้ ก็จะทำให้เขารู้จักใช้ความคิดให้รอบคอบมากขึ้น พร้อมกับตั้งข้อสรุปต่างๆ ให้ได้ว่า การใช้ตรรกะเหตุผลเป็นสิ่งที่เขาจะต้องคิดเป็นอันดับแรก

ยังมีแรงจูงใจอื่นๆ ที่ครอบงำเขาที่ดูเหมือนว่าถูกบีบอัดเอาไว้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความซับซ้อนทางสังคมนั้นเป็นไปได้เลยว่าจะช่วยทำความเข้าใจผู้คนได้ทั้งหมด และคาดการณ์ได้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ

อิทธิพลต่างตอบแทนของผู้คนได้ เช่นกันดูเหมือนว่า จะมีเบื้องหลังข้อเท็จจริงที่ซ่อนอยู่หลายเรื่องเกี่ยวกับการจูดชนวน ที่เห็นได้ชัดก็คือปรากฏการณ์ทางสังคมแสดงให้เห็นถึงการเติบโตของฝูงชนจำนวนมากมายไฟศาล การเคลื่อนไหวล้วนแล้วมาจากแรงขับเคลื่อนทางจิตได้สำนึกจากการวางกรอบกฎเกณฑ์ที่นอกเหนือไปจากที่พวกเราได้วิเคราะห์เอาไว้ การรับรู้ปรากฏการณ์ก็อาจจะต้องมาเปรียบเทียบกับคลื่นมวลชนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมองเห็นภาพพื้นผิวมหาสมุทรที่มีภาวะปั่นป่วนไม่สงบอยู่ในน้ำลึกที่พวกเราเองก็ไม่เคยรู้มาก่อน จนถึงตอนนั้นพฤติกรรมของผู้คนส่วนใหญ่ก็มีการวิเคราะห์แล้ว โดยภาพฝูงชนนั้นก็แสดงให้เห็นถึงภาวะจิตใจที่เป็นปมด้อยอย่างน่าแปลกใจ ตอนนี้นี้ยังมีพฤติกรรมอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นถึงแรงขับลึกกลับที่มีมาตั้งแต่ยุคโบราณกาล ทั้งมาจากธรรมชาติ หรือเชื่อว่าเป็นพรหมลิขิต ซึ่งพวกเราเรียกได้ว่าเป็นเสียงแห่งความตาย และอำนาจเหล่านี้จึงเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมองข้ามเรื่องพวกนี้ไป แม้ว่าพวกเราจะไม่ได้สนใจกับประเด็นต่างๆ เหล่านี้ ในช่วงเวลาเดียวกันดูเหมือนว่า ยังมีอำนาจซ่อนเร้นที่อยู่ภายในแต่ละประเทศที่คอยชี้ทางให้กับพวกเขาอยู่ ตัวอย่างเช่น จะมีอะไรที่จะซับซ้อนไปกว่าการใช้เหตุผล, เรื่องน่าอัศจรรย์ไปกว่าการใช้ภาษาหรือเปล่า? แล้วสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วทำให้องค์กรสังคมผลิตผลเติบโตขึ้น เว้นเสียแต่มาจากจิตได้สำนึกในส่วนของความคิดสติปัญญาของฝูงชนอย่างนั้นหรือเปล่า? ยิ่งผู้คนเรียนรู้ทางด้านวิชาการด้วยแล้ว ยิ่งมีนักไวยากรณ์ภาษาด้วยแล้ว ก็ยิ่งไม่ต้องร่างกฎหมายด้วยศัพท์เทคนิคทางด้านการปกครองด้วยหรือเปล่า แล้วผู้คนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เพียงพอในการร่างกฎหมายพวกนี้หรือเปล่า แม้ว่ามุมมองทางความคิดต่างๆ ที่มาจากบุรุษปราดเปื่องหลายคนนั้น พวกเราจะรู้ได้อย่างไรว่า พวกเขาจะใช้ความคิดผูกขาดตามพวกพ้องของตัวเองอย่างนั้นหรือเปล่า? ไม่ต้องสงสัยเลยว่าความคิดต่างๆ เหล่านี้ มักจะเกิดจากมันสมองที่ปราดเปื่องอยู่เสมอ แต่ความคิดสติ

ปัญญาที่ได้รับการบ่มเพาะจากการหว่านเมล็ดข้าวที่เติบโตแล้วจะทำให้
ฝูงชนพร้อมลุกขึ้นสู้หรือเปล่า?

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ฝูงชนแต่ละกลุ่มล้วนแล้วใช้จิตใต้สำนึกในการ
รวมตัวกัน แต่จิตใต้สำนึกนี้ บางทีก็เป็นความลับที่ทำให้พวกเขาเติบโต
อย่างแข็งแกร่งขึ้นมาก็ได้ ในโลกธรรมชาตินั้น แต่ละบุคคลล้วนแล้วถูก
ครอบงำโดยการใช้หลักสัญชาตญาณในการปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่า
พิศวงที่ซับซ้อนมากสำหรับพวกเรา เหตุผลก็คือ เชื่อได้ว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์
ทั่วไปทำจนเคยชิน และพวกเราก็ยังคงไม่สามารถทำความเข้าใจได้กับกฎ
ของจิตใต้สำนึกได้อยู่ดี และจนถึงตอนนี้ มันก็ยังมียุทธวิธีต่อตัวเราอยู่
ชีวิตประจำวันของพวกเราส่วนหนึ่งที่เกิดจากการกระทำโดยจิตใต้สำนึก
นั้น เป็นเรื่องที่ยากต่อการทำความเข้าใจ และสิ่งที่พวกเราทำกันอยู่ในชีวิต
ประจำวันนั้น ล้วนแล้วมีเหตุผลอยู่เพียงไม่กี่อย่าง ซึ่งจิตใต้สำนึกมีการ
ปฏิบัติเหมือนกับว่า เป็นอำนาจลึกลับบางอย่างที่ไม่อาจรู้ได้

หากพวกเราคิดว่าเป็นอย่างนั้นจริง ก็จะต้องจำกัดความคิดตัวเอง
ให้มากขึ้นกว่าเดิม แต่จะต้องจำกัดความคิดโดยรูปแบบทางด้าน
วิทยาศาสตร์ที่สามารถทำความเข้าใจกับมันได้และอย่าใช้ความคิดที่
คลุมเครือในการคาดเดาและตั้งข้อสมมุติฐานที่ไร้ประโยชน์ ทั้งหมดที่พวก
เราจะต้องทำก็คือ จะต้องจดบันทึกปรากฏการณ์ต่างๆ ที่พวกเราสามารถ
ทำความเข้าใจได้และจะต้องตีกรอบการวิเคราะห์ของพวกเราเอง ทุกๆ
ข้อสรุปจะต้องสร้างขึ้นมาจากข้อสังเกตของพวกเราเองก็คือ จะต้องมีหลัก
เกณฑ์ คาดการณ์ล่วงหน้า สำหรับเบื้องหลังของปรากฏการณ์นั้น
พวกเราจะได้ชัดจากปรากฏการณ์ส่วนอื่นที่พวกเราเห็นได้ถึงความ
คลุมเครือ และบางทีก็จะได้เห็นได้ถึงเบื้องหลังในระยะเวลาต่อมา จนถึงตอน
นี้พวกเราก็คงไม่สามารถทำความเข้าใจเบื้องหลังทั้งหมดได้

เกริ่นนำ : ยุคของฝูงชน

วิวัฒนาการในยุคปัจจุบันนั้น อารยธรรมแต่ละประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสามัญสำนึกทางความคิดที่มีต่อประเทศชาติที่มาจากความเชื่อยุคสมัยใหม่ของฝูงชนในประเทศแถบยุโรปมีการปรับเปลี่ยนนโยบายทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม จึงต้องมาคิดว่าชนชั้นทางสังคมมีการพัฒนาเติบโตขึ้นมากน้อยแค่ไหนและสังคมมีการใช้อำนาจไปในทางไหน ผลลัพธ์ที่ตามมา ก็ก่อให้เกิดพลังของฝูงชนขึ้นมา ซึ่งฝูงชนส่วนหนึ่งไม่สามารถที่จะเล่นบทได้ดีไปกว่าการเป็นผู้ทำลายล้าง ในการล่มสลายของอารยธรรมนั้นก็ล้วนแล้วเป็นผลงานของฝูงชนทั้งสิ้น โดยทั่วไปคนส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของจิตวิทยาฝูงชน จึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะต้องทำการศึกษาฝูงชนจากสมาชิกสมานิติบัญญัติกับเหล่ารัฐบาลทั้งหลาย

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงก่อนช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอารยธรรมนั้น ตัวอย่างเช่นการล่มสลายของจักรวรรดิโรมันกับการสถาปนาจักรวรรดิอาหรับนั้น ดูเหมือนว่าจะเป็นเหตุการณ์ช่วงแรกๆ ที่พวกเราสามารถสังเกตเห็นได้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง, การแทรกแซงจากฝ่ายต่างประเทศหรือการโค่นล้มราชวงศ์ต่างๆ แต่ยิ่งทำการศึกษาค้นคว้าเหตุการณ์ต่างๆ พวกนี้มากเท่าไร ก็ยิ่งเข้าใจถึงสาเหตุที่อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์จริงๆ มากขึ้นเท่านั้น ก็คือแนวคิดอุดมคติต่างๆ ของผู้คนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ความจริงแล้วประวัติศาสตร์กลียุคไม่ทำให้พวกเรารู้สึกแปลกใจกับความน่ากลัวกับการใช้ความรุนแรงของผู้คนมากนัก การเปลี่ยนแปลงจริงๆ ก็คือการฟื้นฟูอารยธรรมขึ้นมาใหม่ไม่ว่าจะเป็นการวางรากฐานอุดมคติต่าง, กรอบความคิดและความเชื่อต่างๆ เหตุการณ์ต่างๆ ที่น่าจดจำในอดีตก็แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง

ทางความคิดที่ซ่อนเร้นของมนุษย์ มูลเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ใหญ่โตนั้น
น้อยมากที่จะไม่มีเรื่องของเชื้อชาติเผ่าพันธุ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เนื่องจาก
ผู้คนได้รับมรดกตกทอดจากความคิดของบรรพบุรุษก่อนหน้านี้

ยุคปัจจุบันถือเป็นการก้าวที่สำคัญมากต่อความคิดของมนุษยชาติใน
ส่วนของกระบวนการเปลี่ยนผ่านทางความคิด

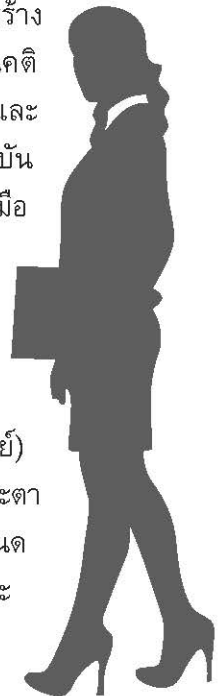
ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงก็มีอยู่ 2 อย่างด้วยกันก็
คือ อย่างแรกก็คือ การทำลายหลักคิดทางด้านศาสนาต่างๆ ทั้งทางด้าน
การเมือง และความเชื่อทางสังคมที่เป็นองค์ประกอบที่ฝังรากลึกใน
อารยธรรมของพวกเรา อย่างที่สองก็คือ การสร้างเงื่อนไขปัจจัยใหม่ๆ ใน
การดำรงชีวิตและความคิดที่มาจากวิธีการทางด้านวิทยาศาสตร์และ
อุตสาหกรรม

แนวคิดต่างๆ ในอดีตที่ผ่านมา นั้น แม้ว่าบางส่วนจะถูกทำลายไป
แล้ว แต่ความคิดพวกนี้ยังคงมีอิทธิพลอยู่มาก แนวคิดต่างๆ ที่ได้เข้ามา
แทนที่ก็ยังคงมีกระบวนการการก่อตัวทางความคิด ในยุคสมัยใหม่ก็แสดง
ให้เห็นถึงช่วงเวลาในการเปลี่ยนแปลงและช่วงที่อยู่ในภาวะสับสน

จึงไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่จะกล่าวได้ว่า อะไรที่ทำให้สักวันหนึ่งแนวคิด
ต่างๆ เหล่านี้เริ่มมีการก่อตัวขึ้นมาอย่างชนิดที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในยุคที่อยู่
ในภาวะสับสน แล้วอะไรที่ทำให้แนวคิดพื้นฐานต่างๆ ทางด้านสังคมมีการ
ก่อตัวขึ้นมาภายหลัง? พวกเรายังไม่สามารถรู้ได้ในตอนนี้ แต่ก็เป็นที่
ชัดเจนแน่นอนว่า ไม่ว่าจะอย่างไร โครงสร้างทางสังคมในอนาคตจะก่อตัวขึ้น
มาเป็นองค์กรขึ้นมา พวกเขาจะมีการสร้างฐานอำนาจใหม่ขึ้นมา พร้อม
กับปรับตัวเข้ากับอำนาจอิทธิพลให้อยู่รอดในยุคสมัยใหม่ ซึ่งเป็นพลังของ
ฝูงชน แนวคิดต่างๆ ส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้ก็จะมีการหยิบยก

มาพิจารณาพูดคุยนอกเหนือไปจากนั้น และจนถึงทุกวันนี้ ก็จะได้เห็นว่า
มีแนวคิดหลายอย่างที่สามารมาประยุกต์ใช้ได้ หรือแนวคิดของฝ่าย
ผู้มีอำนาจที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหมดบทบาทลงไปตามกาล
เวลา อำนาจนี้จะเข้ามามีบทบาทแทนที่ผู้คน ซึ่งดูเหมือนว่าในไม่ช้า
แนวคิดต่าง ๆ พวกนี้ถูกกำหนดให้ผู้คนซึมซับรับรู้มากขึ้น แม้ว่าความเชื่อ
ของบรรพบุรุษจะเริ่มหมดอิทธิพลและจางหายไป ในขณะที่เดียวกัน ก็ยังมี
ความเชื่อทางสังคมดั้งเดิมแต่โบราณกาลที่ยังเป็นเครื่องมือชี้้นำให้กับ
แต่ละคน พลังของฝูงชนจึงเป็นการใช้อำนาจอิทธิพลที่ไม่ได้ทำให้แต่ละ
คนรู้สึกรู้ว่า พวกเขาถูกคุกคาม และยังทำให้ผู้คนให้การยอมรับการใช้พลัง
ของฝูงชนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความจริงแล้ว ยุคที่พวกเราอยู่นั้นก็คือ
ยุคของฝูงชน

ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมาเรื่องของการกำหนดนโยบายรัฐยุโรปยัง
มีไม่ค่อยมาก และคู่แข่งของผู้มีอำนาจหลายคนก็ได้สร้าง
สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา ในทัศนคติ
ของฝูงชนก็ยังไม่สามารถรับรู้เรื่องราวได้ดีมากพอ และ
บ่อยครั้งก็ไม่ได้รับรู้เรื่องราวจริงๆ ทั้งหมดเสมอไป ปัจจุบัน
วิธีการแบบนี้ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงซึ่งมักจะใช้เป็นเครื่องมือ
ทางการเมือง และทำให้แต่ละคนโน้มเอียงเชื่อไปในทาง
ใดทางหนึ่ง และคู่แข่งของผู้มีอำนาจปกครองก็มักจะ
ป้อนข้อมูลเท็จ ๆ ให้ ในทางกลับกัน เสียงของฝูงชนก็
กลายเป็นพลังอำนาจที่สูงส่งกว่าสิ่งอื่นใด เสียงของฝูง
ชนจะเป็นตัวควบคุมความประพฤติของผู้มีอำนาจ (กษัตริย์)
ที่ใช้ความพยายามในการจดบันทึกคำพูดที่เปล่งออกมา ชาติ
กรรมของประเทศชาติก็จะอยู่ในกำมือฝูงชนในการกำหนด
ทิศทางทางความคิด และไม่ยอมที่จะทำตามกลุ่มคณะ
ผู้มีอำนาจอีก

การที่ชนชั้นทางสังคมเข้ามามีบทบาททางการเมืองนั้น ก็กล่าวได้ว่า ความจริงแล้วพวกเขามีการเปลี่ยนผ่านตัวเองไปสู่ชนชั้นผู้ปกครอง ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมการชุมนุมอย่างหนึ่งที่พวกเราเห็นได้จากการเปลี่ยนผ่านในยุคอดีตที่ผ่านมา เมื่อกล่าวถึงความทุกข์ใจของผู้คนในเบื้องต้น ก็ดูเหมือนว่า ผู้คนจะประสบกับความทุกข์ใจเป็นระยะเวลานาน แต่จริงๆ แล้วความทุกข์ใจกลับมีอิทธิพลน้อยมากที่อาจจะไม่มีบทบาททางความคิดมากนัก ในการแยกแยะลักษณะเฉพาะของการเปลี่ยนผ่านอำนาจทางการเมืองนั้น ก็จะต้องมาดูอำนาจที่เติบโตมากขึ้นในส่วนของผู้ลงชนที่ได้ถูกรอบงำโดยโฆษณาชวนเชื่อทางความคิดต่างๆ ก่อน ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่จะค่อยๆ ถูกป้อนความคิดเข้าใส่หัวไปเรื่อยๆ และหลังจากนั้น ผู้คนก็เริ่มก่อตัวขึ้นมาเป็นองค์กรเฉพาะตัวเพื่อนำหลักการทางด้านทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้จริง เป็นองค์กรที่ให้ผู้คนสามารถนำแนวคิดต่างๆ ที่น่าสนใจ แล้วนำมาถ่วงถ่วงให้เข้าใจง่ายขึ้นหากไม่มีผู้เชี่ยวชาญมากพอ และสร้างจิตสำนึกผู้คนให้เข้มแข็งมากขึ้น ผู้คนส่วนใหญ่จะพบว่า องค์กรต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้ก็มักจะยอมจำนนจากฝ่ายผู้มี

อำนาจหลังจากนั้น พวกเขาก็พบเรื่องนี้ได้จากกรณีตัวอย่างของสหภาพแรงงานในที่ต่างๆ ด้วยเช่นกัน แม้ว่ากฎหมายทางด้านเศรษฐศาสตร์จะมุ่งเน้นไปในเรื่องของข้อกำหนดเงื่อนไขของแรงงานกับการกำหนดอัตราค่าจ้าง พวกเขาก็จะต้องมารวมตัวกันเพื่อให้อำนาจของรัฐบาลตกอยู่ในมือของพวกเขา โดยพวกเขาจะเป็นตัวแทนประชาชนที่ยังขาดความมุ่งมั่นและต้องการเสรีภาพในการแสดงออก และบ่อยครั้งผู้คนก็จะเริ่มลดน้อยลงในช่วงที่คณะผู้ปกครองได้ทำการถ่วงถ่วงเลือกตัวแทนของสหภาพแรงงานขึ้นมามีอำนาจ

ในวันนี้ก็กล่าวได้ว่า ผุ้ชนเป็นคำนิยามที่มากกว่าไปกว่านั้น และเกือบที่จะให้ข้อสรุปได้เลยว่า ทุกวันนี้ยังมีการทำลายองค์กรผุ้ชนอยู่ในมุมมองนี้จะต้องมองย้อนกลับไปในยุคคอมมิวนิสต์แบบดั้งเดิม ซึ่งคอมมิวนิสต์ก็เป็นกลุ่มคนที่มีแนวคิดตรงกันก่อนที่จะแนวคิดนี้จะก่อให้เกิดความเป็นอารยธรรมขึ้นมา โดยมีข้อเรียกร้องให้จำกัดชั่วโมงของแรงงาน ปลุกชาตินิยมในอุตสาหกรรมเหมืองแร่, การรถไฟ, โรงงาน, และภาคการเกษตร อีกทั้งยังเรียกร้องในเรื่องการกระจายผลผลิตต่างๆ ให้มีความเท่าเทียมกัน, ขจัดชนชั้นสูงออกไปแล้วให้ชนชั้นทางสังคมได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น

เมื่อได้นำหลักการใช้เหตุผลมาปรับใช้แล้ว ในทางกลับกันผุ้ชนก็เริ่มตอบสนองประเด็นต่างๆ อย่างรวดเร็ว ซึ่งผลลัพธ์ที่ออกมาก็ทำให้องค์กรในยุคปัจจุบันมีความแข็งแกร่งมากขึ้นจนไม่สามารถทำลายหมดไปได้ง่ายๆ ความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดของพวกเขา ในไม่ช้าก็จะเริ่มเป็นความเชื่อที่ล้าสมัย ก็กล่าวได้ว่า เป็นความเชื่อที่ผู้ปกครองทราบดีกับผู้มีอำนาจมักจะชอบหยิบยกมาใช้โฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้ตัวเองดูสูงส่งกว่าผู้อื่น ความเชื่อที่ว่าประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดก็จะถูกเข้ามาแทนที่ความเชื่อที่ว่า กษัตริย์มาจากเทพเจ้าแล้วมาปกครองประชาชน

นักเขียนหลายคนที่สนุ่กอยู่กับการให้การสนับสนุนชนชั้นกลางของพวกเขา นั้น ถือเป็นตัวแทนของชนชั้นกลางที่แสดงให้เห็นถึงความคิดต่างๆ ที่คับแคบ พวกเขาได้ทำการกำหนดมุมมองแนวคิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเคลือบแคลงสงสัยในแนวคิดที่มีความตื่นขึ้น และบางช่วงเวลาพวกเขาก็สร้างแนวคิดที่เห็นแก่ตัวมากเกินไป พยายามสร้างแนวคิดที่มีอิทธิพลขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจเมื่อพวกเขาเริ่มเห็นชนชั้นทางสังคมเติบโตมากขึ้น และเริ่มทำการต่อต้านคนที่มีแนวคิด

สร้างสถานการณ์ที่ปั่นป่วนที่ฝ่ายชนชั้นกลางจะต้องเข้ามาจัดการกับ ปัญหาข้อเรียกร้องของผู้คนที่เต็มไปด้วยความสิ้นหวัง โดยชนชั้นกลางมักจะให้ชนชั้นล่างยึดหลักศีลธรรมอันดีงามของฝ่ายศาสนจักร ซึ่งก่อนหน้านี้ชนชั้นล่างเองก็เคยยึดหลักศีลธรรมอันดีงามของฝ่ายศาสนจักรจากการที่โดนอีกฝ่ายดูถูกเหยียดหยามต่างๆ นานา ชนชั้นล่างมักจะบอกกับพวกเราเกี่ยวกับศาสตร์แห่งการสิ้นเนื้อประดาตัว แล้วพวกเขาก็ไปสารภาพบาปที่กรุงโรม และพวกเขาก็สอนพวกเราให้เปิดเผยความจริงที่อัดอั้นในใจออกมา ซึ่งการเปลี่ยนความเชื่อทางด้านศาสนาต่างๆ นั้นถือเป็นเรื่องที่เข้าใจยากสำหรับพวกเขา จริงๆ แล้วชนชั้นล่างก็เป็นคนที่ยึดมั่นในหลักศีลธรรมอันดีงาม เหมือนกับว่า การยึดมั่นในหลักศีลธรรมอันดีงามเป็นแนวทางที่ไม่ทำให้ชนชั้นล่างได้รับอิทธิพลแนวคิดอื่นๆ ที่พวกเขาได้ถูกรอบง่าก่อนหน้านี้ โดยให้พวกเขายึดมั่นในหลักการแนวคิดทางด้านศาสนาเป็นตัวยึด ผูกชนที่ไม่ยอมรับความเชื่อเกี่ยวกับพระเจ้าแต่ละองค์ทุกวันนี้ พวกเขาก็มักจะถูกอีกฝ่ายโน้มน้าวให้เลิกเชื่อแบบนี้เสีย และหันมาช่วยกันลบล้างความเชื่อผิดๆ แบบนี้ เรื่องนี้ไม่ได้เป็นเรื่องของอำนาจ แต่เป็นเรื่องของแนวคิดระหว่างเทวสิทธิ์กับมนุษยที่ถูกบีบบังคับให้เชื่อตามกระแส

จริงๆ มันก็ไม่มีศาสตร์แห่งการสิ้นเนื้อประดาตัวหรอกครับ และศาสตร์แบบนี้ก็ไม่เคยมีการแพร่ต่อๆ กันมาในช่วงยุคความคิดที่อยู่ในภาวะไร้ชื่อไร้แปหรือมีอำนาจใหม่ที่คอยคำจุนภาวะไร้ชื่อไร้แป ศาสตร์ต่างๆ จะต้องทำให้พวกเราพบกับความจริงหรืออย่างน้อยก็ได้รับความรู้ที่ทำให้พวกเราฉลาดมากขึ้น ศาสตร์ต่างๆ จึงไม่ได้ทำให้พวกเราได้รับสันติภาพหรือความสุข ซึ่งผู้มีอำนาจก็ไม่ได้สนใจว่าพวกเรามีความสุขหรือทุกข์ ผู้มีอำนาจไม่ได้สนใจว่าพวกเราร้องไห้คร่ำครวญหรือทุกข์ สำหรับพวกเราแล้ว พวกเราจะต้องพยายามดิ้นรนให้ตัวเองมีชีวิตรอดด้วย

ศาสตร์ต่างๆ เนื่องจากไม่มีอะไรที่จะทำให้ความเชื่อผิดๆ ที่พวกเขาได้รับ ถูกทำลายลงไปได้

ในทุกๆ ประเทศนั้น ชนชั้นทางสังคมถือเป็นเครื่องบ่งบอกที่แสดงให้เห็นถึงการเติบโตของฝูงชนอย่างรวดเร็ว และพวกเราไม่สามารถคาดการณ์ได้เลยว่า การเติบโตของฝูงชนยุคก่อนจะสิ้นสุดลงตรงจุดไหน ไม่ว่าพวกเขาจะเผชิญกับชะตากรรมยังไง พวกเขาก็มักจะอ้างว่า เสียสละเพื่อพวกเรา ทำให้พวกเรายอมโอนอ่อนเชื่อฟังพวกเขา การใช้เหตุผลต่างๆ ที่ย้อนแย้งกันถือเป็นการทำสงครามน้ำลายที่เปล่าประโยชน์แน่นอนมีความเป็นไปได้ที่พลังของฝูงชนจะมีมากขึ้นในอารยธรรมตะวันตกยุคหลังๆ เมื่อย้อนกลับมาดูในแต่ละยุคสมัยนั้น ก็จะเห็นได้ถึงภาวะสับสนอลหม่านไร้ชื่อไร้แป ที่ดูเหมือนว่าจะมีการสร้างสถานการณ์ให้เป็นแบบนี้ล่วงหน้าก่อนที่จะสถาปนาองค์กรสังคมใหม่ๆ ขึ้นมา แต่พวกเราจะคาดการณ์ผลลัพธ์ที่ตามมาได้หรือเปล่า?

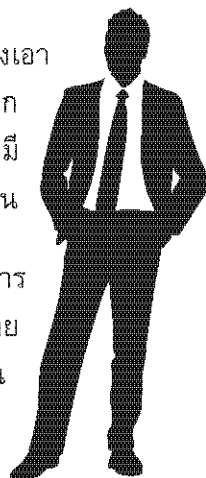
จนถึงตอนนี้ก็ยังคงมีการรื้อถอนทำลายอารยธรรมที่ทางภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรทำลายทิ้งไป ไม่ใช่อย่างที่พวกเราเห็นตามซากปรักหักพังทุกวันนี้นั่นเอง โดยประวัติศาสตร์จะเป็นตัวบอกพวกเราเองว่า ในแต่ละช่วงเวลาเมื่อหลักคำสอนเรื่องคุณความดีได้เข้ามามีอิทธิพลในอารยธรรมจนทำให้ผู้คนรู้สึก ว่า พวกเขาส่งออก สดุดีอารยธรรมก็จะล่มสลายจากแรงขับเคลื่อนจิตใจสำนึกของผู้คน และฝูงชนก็เริ่มใช้ความรุนแรงโหดร้าย กล่าวคือพวกเขาเริ่มทำตัวเป็นคนป่าเถื่อนในอารยธรรมต่างๆ นั่นก็จะมีการถูกสร้างขึ้น และถูกควบคุมภายใต้เครือข่ายปัญญาชนชนชั้นสูงเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ามามีบทบาทในการควบคุมเลย ฝูงชนจึงมีอิทธิพลเพียงแค่ทำลายอารยธรรมเท่านั้น ผู้มีอำนาจหลายคนประหนึ่งก็ไม่ต่างอะไรกับ

คนป่าเถื่อนมากนัก จึงมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย วางระเบียบวินัย แล้วใช้หลักการทางด้านเหตุผลเข้ามาแทนที่การใช้หลักสัญชาตญาณ มีการวางแผนอนาคตเอาไว้ล่วงหน้า มีการปรับปรุงขนบธรรมเนียม ประเพณี เงื่อนไขปัจจัยทั้งหมดนี้ก็ล้วนแล้วทำให้ฝูงชนไม่เข้ามามีบทบาทครอบงำพวกเขาได้ บ่อยครั้งก็แสดงให้เห็นว่า พวกเขาเองก็ไม่เคยเข้าใจสิ่งที่ประชาชนคิดเลย ผลลัพธ์ที่ออกมา สุดท้ายก็นำไปสู่การทำลายอารยธรรมที่มาจากพลัทธิของฝูงชน เหมือนกับเป็นเชื้อจุลินทรีย์ที่แตกตัวและทำการรวมกลุ่มกันเข้าด้วยกัน เมื่อโครงสร้างทางด้านอารยธรรมเสื่อมโทรมลง ปกติแล้วอารยธรรมก็จะนำไปสู่จุดที่ล่มสลายในช่วงที่อยู่ในหัวเลี้ยวหัวต่อนั้น ฝูงชนก็จะดำเนินการในลักษณะที่เปิดเผยตรงไปตรงมา และจึงทำให้ปรัชญาต่งๆ จำนวนมากเป็นเพียงแค่ปรัชญาในอดีตที่ไม่สามารถนำมาต่อยอดใช้ได้อีก

แล้วอารยธรรมของพวกเราจะเผชิญกับชะตากรรมแบบเดียวกันหรือเปล่า? พวกเราคิดว่ามันเป็นเพียงแค่กรณีศึกษาเท่านั้น แต่จริงๆ แล้วเรายังคงไม่สามารถยืนยันได้ว่าจะเกิดขึ้นในแบบเดียวกัน

อย่างไรก็ตามก็อาจจะเกิดขึ้นได้ พวกเราจะต้องเอาความคิดต่างๆ ที่ถูกครอบงำออกไป เพราะจะทำให้พวกเราสามารถคาดการณ์ได้ว่า มีโอกาสที่ฝูงชนจะเข้ามามีบทบาทในการโค่นล้มอารยธรรมที่เป็นอยู่น้อยแค่ไหน

พวกเรามักจะชอบดูถูกดูแคลนเหล่าฝูงชนในการแลกเปลี่ยนความเห็นต่างๆ ในเบื้องต้น นักศึกษาหลายคนที่มีความรู้ความเข้าใจทางด้านหลักจิตวิทยานั้น มักจะไม่ชอบกินอยู่ใช้ชีวิตร่วมกับพวกเขา ละเลยไม่สนใจพวกเขา และเมื่อมาถึงจุดที่สายเกินแก้ พวกเขา ก็

เปลี่ยนใจโดยหันมาทำการวิเคราะห์ฝูงชนตอนที่พวกเขาได้กระทำการก่ออาชญากรรมอย่างร้ายแรงโดยตราหน้าว่า ฝูงชนเหล่านี้มีความผิดปกติทางจิต ไม่ต้องสงสัยเลยว่าฝูงชนแบบนี้ก็ยังคงมีให้เห็นอยู่ แต่ในสายตาของผู้คนส่วนใหญ่มักจะให้การยกย่องฝูงชนเหล่านี้ว่า พวกเขาทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นเหล่าวีรชนผู้กล้า ฝูงชนแต่ละกลุ่มก็จะมีการนัดรวมตัวกันโดยการก่ออาชญากรรมของฝูงชนเป็นเพียงแค่องค์ประกอบส่วนหนึ่งที่พวกเขาได้แสดงออกในทางด้านจิตวิทยา องค์ประกอบภาวะจิตใจของฝูงชนแต่ละกลุ่มจึงไม่สามารถเรียนรู้เพียงแค่ศึกษาการกระทำผิดอาชญากรรมต่าง ๆ เท่านั้น จนถึงตอนนี้ก็มีการศึกษาเพียงแค่จุดบกพร่องของแต่ละบุคคลเท่านั้น

อย่างไรก็ตามหลักความเป็นจริงนั้น ผู้เชี่ยวชาญทุกคนที่อยู่บนโลก, ทั้งผู้ก่อตั้งศาสนาต่าง ๆ หรือสถาปนาจักรวรรดิขึ้นมา, เหล่าบรรดาสาวกที่เผยแพร่ความเชื่อต่าง ๆ, รัฐบาลที่มีชื่อเสียงนั้น ตามสภาพแวดล้อมของโลกก็จะมีผู้นำกลุ่มเล็กๆ เพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ใช้จิตใต้สำนึกในการทำตัวเป็นนักจิตวิทยา ครอบครัวหลักสัญชาตญาณทางความคิดของผู้คนและบ่อยครั้งก็เป็นผู้ที่เข้าใจพฤติกรรมของฝูงชนได้อย่างลึกซึ้ง และพวกเขาสามารถทำความเข้าใจกับพฤติกรรมของฝูงชนเพื่อให้พวกเขาสามารถสร้างอำนาจในการควบคุมฝูงชนให้ได้ ซึ่งทางด้านนโปเลียนเองถือเป็นบุคคลที่สามารถทำความเข้าใจจิตวิทยาฝูงชนได้อย่างลึกซึ้งในช่วงที่ฝูงชนประกอบไปด้วยเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ¹ และด้วยเหตุนี้เขามักจะ

1 ยิ่งไปกว่านั้น ที่ปรึกษาต่างๆของเขาส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถทำความเข้าใจหลักจิตวิทยาได้ตีไปกว่านโปเลียนเลย ทางด้าน Talleyrand ก็ได้เขียนถึงนโปเลียนว่า “ประเทศสเปนได้ให้การต้อนรับทหารของเขาในฐานะที่เป็นผู้กอบกู้สภาพ” หากมองดูดีๆแล้วถือเป็นการต้อนรับพวกเขาในฐานะที่เป็นสัตว์ป่า ทางด้านนักจิตวิทยาได้ทำการศึกษาถึงพันธุกรรมเชื้อชาติของสเปนเกี่ยวกับการใช้หลักสัญชาตญาณ จึงเป็นเรื่องง่ายที่จะคาดการณ์ได้ถึงการต้อนรับครั้งนั้น

เข้าใจผิดว่า เขาสามารถทำการรุกรานประเทศสเปนได้และประเทศรัสเซียได้ ในการสู้รบกันนั้น เขาก็ได้ใช้อำนาจของตัวเองแบบไร้ประโยชน์จนถึงกาลล่มสลายของเขา ในการทำความเข้าใจหลักจิตวิทยาฝูงชนทุกวันนี้ ก็จะต้องมาดูแหล่งข้อมูลจากรัฐบุรุษที่ไม่มีความปรารถนาที่จะครอบงำฝูงชน ซึ่งก็เป็นเรื่องยากที่จะหาบุคคลแบบนี้เจอ แต่เมื่อประเมินแล้ว ฝูงชนก็ไม่ค่อยถูกรัฐบุรุษครอบงำความคิดมากเท่าไรนัก

การที่จะทำความเข้าใจหลักจิตวิทยาฝูงชนให้ได้อย่างลึกซึ้งนั้น จะต้องทำความเข้าใจก่อนว่า ฝูงชนเหล่านี้มักจะมองข้ามเรื่องของกฎหมายกับสถาบันต่างๆ ที่ครอบงำความคิดของพวกเขา จะต้องมาดูว่า ฝูงชนที่ไม่มีอำนาจอะไรเลยนั้น ได้ยึดหลักแนวคิดต่างๆ มาใช้ในการเคลื่อนไหวมากน้อยแค่ไหน และฝูงชนไม่ได้ยึดหลักทฤษฎีต่างๆ ที่สร้างความเสมอภาคในการขึ้นำ แต่พวกเขาจะผลิตความคิดที่ทำให้ผู้คนรู้สึกซาบซึ้งใจและจะต้องมาดูว่า ประชาชนกำลังเสพติดความคิดอะไรอยู่ ตัวอย่างเช่นการตั้งคำถามที่ว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติมีการปรับปรุงการเก็บภาษีใหม่นั้น จะเป็นไปได้ในทางหลักทฤษฎีได้จริงมากน้อยแค่ไหน? แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่า ในทางปฏิบัติแล้วส่วนใหญ่จะเป็นไปตามความต้องการของประชาชนเสมอไป แต่เป็นที่ชัดเจนว่า อย่างน้อยพวกเขาก็ได้ตอบสนองความต้องการของประชาชน และเป็นที่ชัดเจนอีกว่า อย่างน้อยก็เป็นการสร้างภาระหนักใจสำหรับผู้มีอำนาจมากเหมือนกัน จึงเป็นเรื่องง่ายที่ผู้มีอำนาจจะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น สำหรับเหตุผลนี้มันก็มีอะไรมากไปกว่าเรื่องของการเสียภาษีทางอ้อมอย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ถือเป็นค่าใช้จ่ายที่มีราคาแพงมาก แต่ก็เป็นเรื่องที่ฝูงชนสามารถยอมรับได้ เนื่องจากพวกเขาจะต้องเจอกับการเสียภาษีในแต่ละวันในการจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้ามาบริโภค เรื่องนี้สำหรับฝูงชนแล้ว เห็นว่าไม่ใช่เป็นเรื่องที่อำนาจรัฐจะเข้ามาแทรกแซงการดำรงชีวิตประจำวัน

และก็จะจบลงไปด้วยดี โดยเรื่องนี้ ก็จะมีเรื่องของ การถ่ายทำที่มีสัดส่วนตามอัตราค่าจ้าง หรือจากรายได้เมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว และการกำหนดเรียกเก็บภาษีครั้งใหม่ในทางทฤษฎีจึงไม่ได้ช่วยให้ผู้คนรู้สึกบรรเทาทุกข์ขึ้นมาเลยแม้แต่น้อย จึงเป็นเหตุผลที่มีการยกระดับการประท้วงมากขึ้นไปอีก การยกระดับครั้งนี้ก็มาจากข้อเท็จจริงที่ว่า การเก็บภาษีโดยรวมนั้น สูงเกินไปที่มากเกินไปที่ใครจะรับได้ และผลลัพธ์นี้ก็ทำให้เกิดความคิดในการชุมนุมประท้วงแทนที่ในเรื่องของการทำความเข้าใจในการเก็บภาษีในสัดส่วนที่เหมาะสม การเก็บภาษีครั้งใหม่จึงแสดงให้เห็นว่า เป็นการใช้ไม้แข็งที่อ่อนเกินไป ผู้คนได้ทำการเก็บออมเงินมากขึ้น แต่ในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ก็สามารถคาดการณ์ได้ว่า เรื่องแบบนี้เป็นสิ่งที่ประชาชนเขารับกันไม่ได้

กรณีตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในยุคก่อนเป็นเรื่องที่พื้นฐานเบสิกที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องง่ายที่จะเข้าใจถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีลักษณะแบบเดียวกัน จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยที่จะต้องหันกลับมาดูนักจิตวิทยาเจกเช่น นโปเลียน แต่ในสถานการณ์บัญญัติแห่งชาติในยุคสมัยใหม่ของพวกเรานั้น มักจะมีการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมของฝูงชนที่พวกเขาเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ ประสพการณ์จึงไม่ได้สอนให้พวกเขาได้รับรู้มากพอว่าคนส่วนใหญ่ไม่เคยรับแนวคิดในการใช้เหตุผลเลย

ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ที่ฝูงชนให้นำไปปฏิบัติอาจเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจิตวิทยาฝูงชน ในการทำความเข้าใจกับศาสตร์นี้พวกเขาจะรู้สึกแปลกใจที่ได้ทำการศึกษาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ต่าง ๆ และปรากฏการณ์ทางด้านเศรษฐกิจอย่างลึกซึ้งที่เป็นเรื่องยากต่อการทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ในโอกาสนี้ผมจึงอยากทำการสรุปว่า เพราะอะไรทำไมนักประวัติศาสตร์สมัยใหม่หลายคนถึงมีมุมมองเชิงประวัติศาสตร์ที่

แปลกใหม่ ทางด้านดนตรีก็ได้ทำการศึกษาเหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงที่มีการปฏิวัติฝรั่งเศสได้อย่างบกพร่องมาก เขาไม่เคยที่จะทำการศึกษาเรียนรู้ความคิดสติปัญญาของฝูงชนเลย เขาได้แนะนำให้ทำการศึกษายุคประวัติศาสตร์ที่มีความสลับซับซ้อนที่สามารถให้เหตุผลว่า ทำไมฝูงชนถึงแห่รวมตัวกันตามความเห็นของนักธรรมชาติวิทยา แต่อธิพพลหลักคิดทางด้านศีลธรรมทำให้พวกเราไม่ให้ความสำคัญถึงกรณีตัวอย่างปรากฏการณ์ที่ทางด้านนักธรรมชาติวิทยาได้ทำการศึกษาอยู่ จนถึงตอนนี้อิทธิพลทางความคิดต่างๆ เหล่านี้ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในประวัติศาสตร์

สรุปแล้วพวกเราจะต้องจับตามองการเคลื่อนไหวฝูงชนอย่างใกล้ชิด การศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาฝูงชนจึงต้องใช้ความพยายามอย่างมาก สิ่งที่น่าสนใจก็คือผลลัพธ์ที่ออกมาแล้วมีความน่าสงสัย จึงยังคงต้องใช้ความพยายามในการศึกษากันไป ที่น่าสนใจอีกเรื่องก็คือ การตีความเจตนากรณีในการเคลื่อนไหวของผู้คนนั้น ก็เทียบได้กับการวิเคราะห์คุณลักษณะของแร่หรือพืชพันธุ์ชนิดต่างๆ จากการศึกษาเกี่ยวกับความคิดสติปัญญาของฝูงชนก็ยังคงเป็นเพียงแค่ข้อสมมุติฐานทางด้านความเชื่อ พวกเราจะต้องทำการวิเคราะห์แล้วร่างข้อสรุปแบบเรียบง่ายไม่จำเป็นที่จะต้องไปวิเคราะห์ในมุมมองประเด็นอื่นๆ มากเกินไป ในส่วนของประเด็นอื่นๆ ก็จะต้องค่อยๆ ทำการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทุกวันนี้พวกเราก็มักจะเพียงแค่ศึกษาเรื่องราวเปลือกนอกเท่านั้น

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ที่ต้องอยู่ร่วมกัน พึ่งพาอาศัยกัน บางครั้งก็ร่วมมือกัน รวมพลังขับเคลื่อนบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการของกลุ่ม แต่บางครั้ง ก็มีการกระทบกระทั่งกัน ขัดแย้งกัน จนเกิดกรณีพิพาท หรือ สืบสงคราม

หนังสือ **จิตวิทยาฝูงชน** เล่มนี้ ช่วยให้เราเข้าใจพฤติกรรมของคนที่อยู่ร่วมกัน ทั้งความเป็นปัจเจกและการทำตามคนอื่น อิทธิพลที่มีต่อความคิด ความรู้สึกของคนทั้งหลาย จนเกิดการกระตุ้นให้คนจำนวนมากคล้อยตาม และเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างพร้อมกัน ซึ่งการขับเคลื่อนฝูงชนไปสู่เป้าหมายบางอย่างบางครั้ง ก็ทำไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม แต่บางครั้งก็ทำไปด้วยอคติ ความคิด ความเชื่อที่บิดเบือน ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรง

จิตวิทยาเป็นองค์ความรู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตใจของมนุษย์ การทำความเข้าใจจิตใจของฝูงชน เป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นหัวใจหลักที่จะช่วยผลักดันหลังฝูงชนไปในทางสร้างสรรค์ เพื่อความสุขของสังคม และระงับยับยั้งการขับเคลื่อนฝูงชนไปสู่การบ่อนทำลายความสงบ ความมั่นคงของส่วนรวม เพราะทุกชีวิตปรารถนาที่จะอยู่ในสังคมที่มีความสงบสุข มีความมั่นคง นับหมายความว่าคนทุกคนในสังคม ต้องเข้าใจหลักจิตวิทยาของการอยู่ร่วมกัน เข้าใจเรื่องของ ความคิด ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น มีสติ ใฝ่หา ไม่ถูกยุยง ปลุกปั่น ชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม

พงศ์ปกรณ์ พิษคณิตธนา
นักจิตวิทยาให้คำปรึกษา
ประธานชมรมจิตวิทยาสมานี
www.medialibling.com

ราคา 225 บาท
หมวดจิตวิทยา